

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون پروان

معاونیت امور علمی

پوهنځی تعلیم و تربیه

گزارش بازنگری دوره‌ای برنامه‌ها علمی

(بیولوژی)

سال 1402

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ بازنگری: 1402/10/20 خورشیدی		تاریخ بازنگری قبلی: ندارد	
دیپارتمنت: بیولوژی		پوهنچی: تعلیم و تربیه	
اعضای کمیته: پوهندوی دوکتور عبدالحق حنیف معاون امور علمی، پوهندوی درمحمد ابراهیمی عضو بیرونی ، پوهنیار محمدعلیم مجدودی عضو اصلی ارتقای کیفیت، پوهنمل محمد ظریف مهرزاد رییس پوهنچی تعلیم و تربیه، پوهنمل محمد عمر لطفی عضو بیرونی و پوهنیار معاذ الله فضلی عضو کمیته نصاب و پرویز احمد نماینده محصلان.			
1. نام برنامه: بازنگری دوره‌ای برنامه‌های علمی		مقطع برنامه: (لیسانس ۷ ماستری ○)	
2. هماهنگی با برنامه آموزشی و مأموریت استراتژیک پوهنچی			
پلان استراتژی دیپارتمنت بیولوژی درمحوریت پلان استراتژی یک پوهنچی آماده گردیده است . هماهنگی بیشتر دارند. برنامه آموزشی و ماموریت دیپارتمنت بیولوژی در محور برنامه‌های آموزشی و ماموریت پوهنچی تعلیم و تربیه تنظیم گردیده است در هماهنگی با مأموریت پوهنچی فعالیت می نماییم.			
نظریات و پیش‌نهادهای هیأت:			
فعالیت های برنامه با مأموریت استراتژیک پوهنچی هماهنگی دارد.			
3. تجربیات خوب:			
اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی در مدت پنج سال اخیر حدود (7) مقاله در سطح ملی و بین المللی از طرف اساتید به چاپ و نشر رسیده که کاپی بعضی از آنها به طور نمونه و مستندات در ضمیمه موجود است. است و در ضمن کنفرانس‌های علمی خویش را در مدت پنج سال که بعضی اسناد از آنها در ضمیمه موجود می باشد ارائه نموده اند کار های بلابراتواری و کارهای ساحوی و بعضی کارهای دیگر مانند ساخت هرباریوم توسط محصلان به همکاری استادان ساخته شده است.و همچنان دروس خود را در صنوف مختلف در پوهنچی های که درس‌های شان مربوط به این دیپارتمنت میشود به وجه احسن به پیش برده اند. علاوه‌اً استادان این دیپارتمنت فعالیت های خارج از پوهنون را در جامعه انجام می دهند، پوهندوی عزیز آقا عزیزی عضو دایمی کمیته زباله های طبی ریاست حفاظت محیط زیست ولایت پروان.			
جدول فاغان سال‌های 1401-1397			
سال		فارغ شده	
1397		44	
1398		44	
1399		تغییر تقویم سال تحصیلی	
1400		74	
1401		48	
جدول نمایش تعداد فارغ شده های پنج سال اخیر و تعداد مجموعی آن			
در طی سال های یاد شده به تعداد 210 تن از این دیپارتمنت فارغ الحصل گردیده که در جدول تذکر رفته است و تعداد از این جمع مصدر خدمت در جامعه می‌باشند.			

نظریات و پیشنهادات هیأت:

این بخش تأیید است؛ اسناد مشاهده گردید.

4. معلومات تازه در مورد اقدامات بازنگری دوره قبلی و تأیید در مورد تکمیل/پیشرفت‌ها به دست آمده:
تاکنون بازنگری در این دیپارتمنت صورت نگرفته است.

نظریات و پیشنهادات هیأت:

این اولین بازنگری است.

5. معلومات تازه در مورد اقدامات نظارت سالانه قبلی و تأیید در مورد تکمیل/پیشرفت‌های به دست آمده:

در ختم سال 1401 ارزیابی سالانه صورت گرفته که مطابق به فید بک‌های هیأت داده شده از جانب دیپارتمنت انجام صورت گرفته است.

هیأت ارزیابی کننده در گزارش خود در مورد کتاب ثبت جلسات دیپارتمنت سال های 1400، 1399، 1398 و 1401 را بی اعتبار خوانده و تذکر داده شده بود که باید در این ارتباط بازنگری صورت گیرد که دیپارتمنت بیولوژی این موضوع را اصلاح و در عرصه اصلاحات اقدام جدی نموده است. و همچنان در مورد در ارتباط به تعیین موضوع مونوگراف و تکمیل فورم های درخواستی که در این مورد نیز در سال 1402 اقدام صورت گرفته و این مشکل نیز حل گردیده است.

نظریات و پیشنهادات هیأت:

این بخش فعالیت و مستندات آن موجود بوده تأیید است.

6. پیشرفت محصلان (تعداد محصلان که سال‌های تحصیلی با موفقیت سپری نموده اند و تعداد فارغان):

جدول جدیدالشمولان پنج سال اخیر با ذکر منفکی و تأجیلی

سال	جدیدالشمول	منفک	فیصدی منفک	تأجیل	فیصدی تأجیل
1397	92	18	٪5	0	0
1398	81	17	٪4	1	٪1
1399	88	20	٪17.6	3	٪2.6
1400	90	24	٪21	1	٪1
1401	100	12	٪12	1	٪1

تبصره: (در مورد منفکی ها قسمی که همه میدانیم نظریه بازار کار و در آمد رشته تحصیلی بیشتر توجه به این است که به هر اندازه که در آمد از مدرک رشته تحصیلی بیشتر باشد به همان اندازه علاقه و توجه داوطلب را به خود جلب می نماید که متأسفانه در کشور ما مسلک معلمی با کمترین درآمد در جامعه فعالیت می نمایند به همین علت تعداد از جوانان علاقه بیشتر به این رشته از خود نشان نمی دهند.

جدول فارغان پنج سال اخیر

سال	تعداد فارغان	درصد افزایش نسبت سال قبل	درصد کاهش نسبت به سال قبل
1397	44	0	
1398	44	0	
1399	0	0	تغییر تقویم سال تحصیلی
1400	74	32%	
1401	48	0	25%

تبصره: (در مورد فارغان پنج سال باید گفته تغییرات زیاد رخ نداده و صرف در چند سال اخیر نسبت بیماری واگیر (کرونا) و تحولات سیاسی که در کشور به وجود آمد یک تعداد از محصلان همراه با فامیل های خود به کشور های منطقه و جهان مهاجرت کرده اند به همین نسبت یک تغییر کمتر در فراغت به وجود آمده که بیشتر قابلیت تشویش را ندارد.

نظریات و پیش نهادات هیأت:

مشاهدات این بخش گزارش مشاهده گردید رو به بهبود است.

7. استخدام (جدول احصائیه و نسبت فارغان هرسال که در بازار کار استخدام شده اند):

دیپارتمنت بیولوژی از سال های قبل تعداد بیشتر از کادر های را فارغ داده که در پوهنتون های مختلف شامل تدریس میباشند و همچنان در مکاتب مختلف ولایات کشور نیز مشغول تدریس اند

سال	تعداد فارغان	استخدام شده گان	درصد استخدام شدگان	استخدام مطابق رشته	ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر
1397	44	15	٪7	15	0
1398	44	11	٪5	11	0
1399	0	0	0	0	0
1400	74	22	٪16	22	0
1401	48	15	٪7	15	0

جدول استخدام شدگان

تبصره: (به اساس بعضی ارتباطاتی که محصلان به دیپارتمنت دارند در حد اوسط 15 تن محصلان در سال 1397 مصروف کار اند و همچنان در سال 1398 از جمله 44 تن فارغ 11 تن مصروف کار در بخش مدیریت معارف شهر (مکاتب) و از فارغ شده های 1400 و در حد 22 تن و از سال 1401 ، 15 تن شامل بازار کار شده اند.

نظریات و پیش نهادات هیأت:

ارقام استخدام شده گان به رویت اسناد اندک بوده دیپارتمنت یک میکانیزم مشخص ارتباط با فارغان خویش را ایجاد نماید.

8. نظریات محصلان بر مبنای تجارب دوره تحصیلی:

ارزیابی های که از طرف دیپارتمنت بیولوژی صورت گرفته و همچنان ارزیابی های خودی که در توسط اساتید صورت گرفته است بیانگر این است تدریس همانطوریکه دیده میشود که به وجه احسن انجام پذیرفته است و خلا های که در جریان سمستر در امور تدریس دیده شده برای هر استاد فید بک ها داده شده است و توسط اساتید این چالش ها در حد توان حل گردیده است.

جدول میزان رضایت محصلان از کیفیت تدریس در پنج سال اخیر

سال	صنف اول	صنف دوم	صنف سوم	صنف چهارم	رضایت عمومی
1397	70%	68%	70%	76%	80%
1398	73%	76%	72%	75%	87%
1399	80%	76%	72%	73%	90%
1400	78%	74%	69%	70%	84%
1401	72%	70%	76%	68%	81%

تبصره: طوریکه دیده میشود و ارزیابی های صورت گرفته نشان میدهد که میزان رضایت محصلان در پنج سال اخیر تفاوت زیاد به وجود نیامده و در این مورد باید گفت که این رقم نشان میدهد که صرفاً موارد یاد شده و فورم های ارزیابی بیانگر این است که بخش عملی کمتر صورت میگیرد که نسبت نبود لائراتوار مجهز میباشد.

نظریات و پیش نهادات هیأت:

در بخش ارقام استخدام شدگان توجه بیشتر صورت گیرد و نظریات محصلان به صورت سمستر وار مستند سازی شود.

9. نظریات فارغان بر مبنای تجارب:

پرسشنامه های توزیع شده نشان میدهد که در دوره تحصیلی بعضی مشکلات وجود داشته این هم یک قسمت این مشکلات صرف بخش کار های عملی است.

شماره	مورد	بسیار زیاد	زیاد	کم	بسیار کم
1	از تجهیزات و امکانات دیپارتمنت رضایت داشته اید؟	68%	12%	10%	10%
2	از لائراتوار دیپارتمنت در دوره تحصیلی خود رضایت داشته اید؟	60%	25%	10%	5%
3	تا چه حد از مضامین تان که در دوره کاری مقایسه می کنید رضایت دارید؟	78%	20%	2%	0
4	تا چه حد از روش های تدریس استادان که برای تان تدریس نموده اند رضایت داشته اید؟	62%	25%	11%	2%
5	تا چه حد از نصاب تحصیلی که در زمان محصل بوده اید رضایت داشته اید؟	82%	14%	4%	0
6	تا حد از استادان غیر اختصاصی در دوره تحصیلی رضایت داشته اید؟	27%	20%	50%	3%
7	تا چه حد از کارکرد های دیپارتمنت در دوره تحصیلی رضایت داشته اید؟	65%	20%	10%	5%

نظریات و پیش نهادات هیأت:

میزان رضایت مندی فارغان قناعت بخش است.

10. نظریات استادان و بهبود کیفیت تدریس:

در این مورد همه ی ما میدانیم تدریس با کیفیت جامعه از بهترین مسایل است که میتواند سطح جامعه را تغییر داده و از پروسه انکشاف ملی و ارتقای سطح جامعه واقع شود و نظریات استادان که در نشستی در این مورد برگزار شده بود چنین بیان داشتند:

چون دانشکده تعلیم و تربیه اساس و بنیاد علم و دانش میباشد و محصلان فارغ این دانشکده مکان علمی اکثراً معلم و یا در وظیفه معلمی مصروف میشوند باید توجه جدی صورت گیرد بخاطر کیفیت درس باید علاوه از کار های انجام شده نکات آتی نیز مد نظر گرفته شود با وجودی که استادان محترم زیاد زحمت می کشند ولی اگر محصلان ارزیابی دقیق شود نتیجه قناعت بخش نبوده باید موارد ذیل در نظر گرفته شود.

• کار های پراکتیک بیشتر گردد؛

- از چارت ها و مدل های موجود در لابراتوار به گونه بهتر و بیشتر استفاده شود؛
- لابراتوار ها تجهیز شوند قسمی که نیاز درسی است؛
- کمیته تدریس آموزی در سطح پوهنچی ایجاد و برای دانش آموزان رهنمودی درست صورت گیرد؛
- سیر علمی در سطح دیپارتمنت ها از طرف ریاست پوهنتون حمایت شود؛
- تجهیزات (ال سی دی و پراجکتور) در صنف درسی تنظیم گردد؛
- فراهم آوری برنامه های ماستری و دکترا برای استادان در سطح ملی و بین المللی؛
- برنامه های آموزشی کوتاه مدت برای استادان؛
- زمینه سازی تفاهم نامه میان پوهنتون های ملی و بین المللی؛

نظریات و پیش نهادات هیأت:

به اساس نظریات و پیشنهادات استادان دیپارتمنت اقدام نماید.

11. نظریات کارفرمایان:

شماره	مؤلفه های ارزیابی	نمره دهی به اساس میزان فعالیت				
		بسیار زیاد (5)	زیاد (4)	خوب (3)	کم (2)	هیچ (1)
1	از کار های محترم () کارمند خویش به کدام پیمانہ راضی هستید؟	75%	20%	5%		
2	رشته تحصیلی کارمند شما تا چی پیمانہ به وظیفه فعلی اش مناسبت دارد؟	62.5%	25%	12.5%		
3	فعالیت های وظیفه کارمند شما تا چی اندازه در حکومت داری خوب اسلامی مؤثر بوده است؟	85%	15%			
4	کارمند تان در وظیفه محوله خویش تا چی حد نوآوری داشته است؟	72.5%	15%	12.5%		
5	کارمند شما تا چی پیمانہ سهولت های کاری را در این اداره ایجاد کرده است؟	57.5%	25%	15%	2.5%	
6	شما منحیث مسؤل این بخش پیشرفت کاری کارمند خویش را چگونه ارزیابی می کنید؟	87.5%	12.5%			
7	درک کارمند تان از مشکلات در این اداره به چی میزان است؟	72.5%	15%	12.5%		
8	کارمند شما تا چی حد با مشکلات مبارزه می کند؟	50%	25%	12.5%		
9	مهارت های استفاده از تکنالوژی در کارمند تان به چی پیمانہ است؟	50%	17.5%	15%	12.5%	

10	از رفتار، سلوک و اخلاق کاری کارمند خویش به چی پیمانه راضی هستید؟	%75	%7.5	%7.5	
پس از توزیع پرسشنامه ها در ادارتی که به دیپارتمنت بیولوژی (ساحه کاری) ما می باشد نتایج بدست آمده نظریات کار فرمایان را نشان میدهد. در مورد کارمند استخدام شونده شان رضایت دارند و در هر کاری مشکلات دیده می شود و این مشکلات در دوره کاری به حد اصغری خود رسیده و نتایج پرسنامه ها نشان می دهد که به طور دوره (سالهای کاری) مشکلات از بین رفته است. نظریات و پیش نهادات هیأت: رضایت مندی کارفرمایان قناعت بخش است.					
12. منابع آموزشی فزیکی و مجازی: دیپارتمنت بیولوژی در چارچوب پوهنچی تعلیم و تربیه فعالیت داشته که در این دیپارتمنت یک لابراتوار فعال جهت پیش برد کار های تجربی استادان از مواد و وسایل آن استفاده اعظمی می نمایند که تقریباً یک لابراتوار مجهز بوده و قابل استفاده می باشد. همچنان صنوف درسی در دیپارتمنت بیولوژی مجهز با LCD و Projector می باشد که استادان در ساعات درسی از آنها برای پیشبرد دروس همه روز استفاده می نمایند. نظریات و پیش نهادات هیأت: منابع آموزشی و فزیکی بیشتر تقویت گردد.					
13. منابع بشری: در این بخش باید گفت که در تشکیل دیپارتمنت شش نفر عضو موجود بوده که از جمله یک از آنها در آمریت تقرر و ترفیعات علمی استادان مصروف پیشبر امورات اداری بوده و یک تن دیگر نیز به کشور جمهوری اسلامی ایران مشغول دوره ماستری خود می باشد و چهار تن شامل پروسه تدریس در دیپارتمنت می باشد. نسبت محصل استاد در این دیپارتمنت بیشتر از معیار های تدریسی است یعنی نسب محصل استاد تقریباً 80 تن می باشد. در این موارد در سطح لابراتوار ها یک نفر متخصص برای هر بخش استخدام گردد، تا هر لابرنات بتواند کار خود را به شکل مکمل و به طور اختصاصی انجام دهد و از جانب دیگر استادان در سطح دیپارتمنت باید به حد کافی استخدام شوند. طوری که دیده می شود استادان در هر سمستر بیشتر از چهار مضمون تدریس می نمایند که این می تواند یک چالش بزرگ باشد.					

شماره	دیپارتمنت	تعداد استاد	تعداد محصل	تعداد کارمند	تناسب استاد و محصل	تعداد کارمند و محصل
1	بیولوژی	5	400	3	80	0

جدول ذیل وضعیت فعلی دیپارتمنت و محصلان را نشان می دهد.

شماره	نام	تخلص	رتبه علمی	درجه تحصیل	موقف وظیفه ای
1	غلام داود	بها	پوهندوی	ماستر	عضو
2	محمد شعیب	شریعی	پوهنمل	ماستر	عضو
3	عبید الله	عالمیار	پوهنیار	لیسانس	عضو
4	عبدالحمید	زمانی	نامزدپوهنیار	لیسانس	عضو (پورسیه)
5	عزیز آقا	عزیزی	پوهندوی	ماستر	آمر دیپارتمنت

جدول ذیل شهرت مکمل استادان را نشان میدهد

نظریات و پیش نهادات هیأت:

تناسب استاد بر محصل از حد بلند است دیپارتمنت جهت بلند بردن اعضای کادر تلاش نماید.

14. نتیجه گیری هیأت و خلاصه یی از اقدامات برای دیپارتمنت بر اساس جدول زمانی:

نظر و تصمیم نهایی هیئت

بعد از ارزیابی و مرور همه فعالیت های پنج سال اخیر دیپارتمنت بیولوژی پوهنچی تعلیم و تربیه طی جلسات متعدد در کتاب جلسات کمیته و دیپارتمنت نیز ثبت گردیده به این نتیجه رسیدیم که این برنامه هماهنگی با مأموریت استراتیژی پوهنچی فعالیت داشته مورد نظر قرار گرفته است و تجارب خوب در بخش های تدریس، تحقیق، جذب و استخدام فارغان و سهم گیری در انکشاف جامعه داشته است؛ اما برخی مشکلات در مستند سازی و جمع آوری معلومات موجود بوده که مسئولین برنامه متعهد تحلیل و اجراء آن می باشند. بناءً این برنامه علمی قابل حفظ و ادامه می باشد و مسئولین دیپارتمنت مستندات باقی مانده و خلا های موجود را الی ختم ربع اول سال 1403 خورشیدی تکمیل نمایند.

15. پیش نهادها برای دیپارتمنت و پوهنچی:

1. تمام فعالیت ها باید مستند باشد.
2. مستندات تمام فعالیت ها در هر زمان قابل دسترس برای مسئولین دیپارتمنت ، پوهنچی و هر بازنگر دیگر باشد.

3. دیپارتمنت و پوهنځی و تدریسی در همه فعالیت ها هماهنگ باشند.

16. پاسخ دیپارتمنت به پیش نهادها:

با در نظر داشت بازنگری مرور دوره‌ای که در این سال از طرف مسئولین برنامه صورت گرفت دیپارتمنت بیولوژی با تمام پیشنهاداتی که از جانب هیئت متذکره ارایه گردیده آماده پذیرش بوده و در آینده به تمام پیشنهادات فوق آماده گی کامل خواهند گرفت تا همه موارد مطابق برنامه ارتقای کیفیت تنظیم و تکمیل گردد.

تاریخ تهیه گزارش: مورخ 1402/10/20 خورشیدی

گزارش هذا قید پروتوکول شماره (7) مورخ 1402/11/21 جلسه دیپارتمنت بیولوژی می‌باشد.

پوهندوی عزیز آقا عزیزی
آمر دیپارتمنت بیولوژی

تأیید کمیته ارتقای کیفیت پوهنځی مورخ : / / 1402 خورشیدی

این گزارش در جلسه تاریخی / / 1402 قید پروتوکول شماره () کمیته ارتقای کیفیت پوهنځی تعلیم و تربیه مورد غور و بررسی قرار گرفت از طرف این کمیته تأیید است.

تأیید رییس پوهنځی مورخ / / 1402 خورشیدی

پوهنمل محمد ظریف مهرزاد
رئیس پوهنځی تعلیم و تربیه

تأیید کمیته ارتقای کیفیت پوهنتون مورخ / / 1402 خورشیدی

تأیید شورای علمی پوهنتون مورخ / / 1402 خورشیدی